

L'ENSENYAMENT

31

*Façana de les noves
escoles públiques
inaugurades el 1932*

74

Les primeres notícies que es troben a l'arxiu municipal sobre les escoles de Vilafant són del 1864. Es diu que hi havia una matrícula de cinquanta-tres nois, tres dels quals eren fills de pares pobres, dos de rajolers, tres de camperols, dos de sabaters, tres de comerciants i un del ferrer. El 1885, la classificació dels pares havia variat i s'esmenten vint-i-dos alumnes de pares propietaris.

En aquells anys es parla molt poc de l'escola de nenes, ja que aquesta era privada. L'any 1895 era dirigida per Rosa Quintana, que el 1903 va lliurar diversos premis extraordinaris a les alumnes Catalina Serrats, Maria Grau, Dolors Rost, Llúcia Torrà,

Eugènia Quer, Maria Farró i Maria Vila. Entre el 1905 el 1910 el sou de la mestressa era de 625 pessetes l'any. Aquesta escola, que estava en millor estat que la dels nens, era molt petita i no podia admetre més alumnes perquè ja estava saturada. El 1913, quan ja tenia caràcter públic, es va llogar la casa de Ciprià Taverner al carrer de l'Església, on també hi havia l'habitatge de la mestra. Després es va passar a la casa dels senyors Masdevall-Saló. En aquesta escola pública anaven tan mancats de material que algunes noies havien de portar-se la cadira de casa seva.

Pel que fa a l'escola pública de nens, un informe de l'any 1912 afirma que fa pena de veure i

que està en molt mal estat. Els nens anaven a un local situat al primer pis de la Casa de la Vila antiga, en la qual es va posar enllumenat elèctric l'any 1913. En cap dels dos locals hi havia pati d'esbarjo, i la mainada sortia a jugar a la plaça.

Les disposicions sobre construccions escolars aprovades per la Mancomunitat de Catalunya el 1914 van fer pensar a l'Ajuntament la necessitat de construir un edifici dedicat únicament a escola, cosa que es va tornar a suggerir

amb el Govern de la Dictadura del general Primo de Rivera el 1923. Així disposats, l'any 1927 es va gestionar la compra de terreny per fer l'escola nova. El va oferir Joan Gelada, propietari d'una era dita de can Martí, al camí de les Forques, pel preu de 400 pessetes. Igualment, es va sol·licitar l'ajut econòmic de l'Estat, al qual s'oferí l'aportació municipal del 25%, un cost que obligava a aportar tots els remanents que permetien les despeses municipals, juntament amb la col·laboració de diversos veïns, conscients de la problemàtica escolar que tenia el poble. El 1929, l'alcalde va insistir a la Junta d'Instrucció Pública sobre la construcció, per

part de l'Estat, de l'escola unitària. El projecte fou redactat per l'arquitecte gironí Emili Blanch i el pressupost de l'obra fou de 18.597,50 pessetes, tot i que en realitat va pujar força més. Les obres van iniciar-se el 18 de gener del 1931 però el ritme es va alentir a causa del retard de l'Estat a concedir la seva aportació. L'Ajuntament de Vilafant hagué de demanar un crèdit de 14.800 pessetes.

Fotos dels escolars els anys 1895 i 1911. Les nenes havien d'anar en una escola privada ja que no cabien a la pública dels nens.